

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСОБЛИВОСТІ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ»

Ступінь освіти	магістр
Освітня програма	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Тривалість викладання	3 та 4 квартали
Заняття:	II семестр 2020/2021 н.р.
Лекції	1 раз на тиждень
Практичні	1 раз на тиждень
Мова викладання	Англійська, українська
Кафедра, що викладає	перекладу

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2791>

Консультації: 14.30-15.50, вівторок (раз на два тижні, крім святкових днів), ауд. 10/509 (лекції)

12.55-14.15, середа, (раз на два тижні, крім святкових днів), ауд. 10/509 (практика)

Онлайн-консультації *: Teams – група «Консультації 035м-20-1»

Інформація про викладачів:

Висоцька Тетяна Миколаївна (лекції)	кандидат філологічних наук, доцент
Персональна сторінка	https://pereklad.nmu.org.ua/ua/vysotska.php
Е-пошта:	Vysotska.T.M@nmu.one
Черник Олена Олегівна (практичні/семінарські заняття)	кандидат філологічних наук
Персональна сторінка	https://pereklad.nmu.org.ua/ua/chernyk.php
Е-пошта:	Chernyk.O.O@nmu.one

1. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Основи усного перекладу» є важливою складовою у структурі професійної підготовки майбутніх перекладачів, покликана ознайомити студентів з особливостями усного перекладу, його структурними відмінностями від інших форм перекладу. Курс спрямований на набуття навичок ефективного використання системи перекладацького скоропису, розвиток оперативної пам'яті, навчання лексичним та граматичним трансформаціям, опанування розповсюджених шаблонних виразів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає в опануванні здобувачами освіти теоретичних засад усного перекладу, а також у розвитку у тих, хто навчається, достатнього рівня знань, практичних вмінь та навичок усного перекладу.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти зі специфікою роботи усного перекладача та сформувати практичні уміння усного перекладу за допомогою різних видів вправ;
- розглянути відмінності послідовного та синхронного перекладу;
- навчити здобувачів вищої освіти виділяти основну інформацію та записувати її, використовуючи прийняті в перекладацькій практиці позначення та скорочення для усного перекладу, використовувати вертикальне розташування записів;
- навчити здобувачів вищої освіти перекладати повідомлення з рідної мови на іноземну та з іноземної на рідну, укладаючись в прийняті часові рамки, та відповідно до вимог грамотного літературного перекладу.

3. Результати навчання:

- знати теоретичні засади процесу усного перекладу;
- володіти принципами та прийомами перекладацького скоропису;
- вміти користуватися прийомами смислового аналізу;
- доцільно застосовувати перекладацькі прийоми у процесі передачі усного повідомлення засобами мови перекладу;
- здійснювати адекватний усний переклад текстів різних жанрів.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Interpreting and Interpretation: Theoretical Outline

Interpreting as a specific activity.

Interpreting VS Translating / Interpreter VS Translator.

Modes of interpretation: consecutive interpretation (CI), simultaneous interpretation (SI), whispering, relaying.

Interpreting: Practical Tips – Anticipating the speaker

2. Note-taking in consecutive interpretation.

Diagonal layout

Left-hand Margin

Verticality of lists

Abbreviations and symbols

Links

Tenses

Modal verbs

Stress

The Language in which to Note

When to Note

How to Read Back Notes

3. Basic Principles of Consecutive Interpreting

Understanding

Analysis

Re-expression

4. Basic Principles of Conference Interpreting

The Context of the Conference Interpreter's Work

Types of Conference Interpreting

5. Simultaneous Interpreting (SI) as a Special Type of Interpreting.

The Acoustic Difficulties of Simultaneous Interpreting

Cultivating Split Attention

Listening to Oneself in Simultaneous Interpreting

The Technique of Simultaneous Interpreting

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Перекладацький практикум:

Сприйняття на слух та тренування пам'яті.

Фразеологічні вправи.

Тренування скоропису, актуальне членування.

Закріплення лексичних та перекладацьких шаблонів.

Сприйняття незнайомого тексту та поповнення банку фонетичних сигнатур: вичленовування необхідної інформації, усне викладення змісту.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Мультимедійний проектор.

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Ofic365.

Комп'ютерний клас.

Дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за лекційні заняття (завдання за кожною темою, що виконуються під час лекцій або на платформі Moodle, кожне завдання максимально оцінюється у 100 балів) та оцінок за роботу на практичних заняттях (максимально оцінюється у 100 балів). Отримані середні бали за лекційні та практичні заняття додаються, вираховується середній загальний бал і він є підсумковою оцінкою

за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
100	100	(бал теоретичної частини+ба практичної частини):2
		100

Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку), то він складає залік. Залік відбувається у формі письмової залікової роботи: 1 відкрите теоретичне питання та усний переклад тексту з використанням УПС.

Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 50 балів. Усний переклад з застосуванням УПС оцінюється у 50 балів.

Максимальна кількість балів за залік: 100.

6.3. Критерії оцінювання контрольних завдань за кожною темою, що виконуються під час лекцій:

Тестові завдання:

Тест з 10 питань: 1 правильна відповідь – 10 балів.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 100 балів, причому:

100 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури

89 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

70 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії.

60 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

50 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4 Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях.

З кожного практичного заняття здобувач вищої освіти отримує бали за різні види перекладів в групових імітаціях реальних комунікативних ситуацій без попередньої підготовки вдома та за підготовлені індивідуальні аудіо-записи перекладів (домашні завдання). Кожний правильно виконаний переклад оцінюється у 100 балів, причому:

- Оцінку “**відмінно**” отримують студенти, які здійснили переклад запропонованого тексту в нормальному темпі, лексичні відповідники підібрали згідно стилю і жанру тексту оригіналу, а допущені помилки сумарно складають менше одного балу;

- Оцінку “**добре**” – переклад здійснено в нормальному темпі, лексичні відповідники підібрані згідно стилю і жанру тексту оригіналу, допущені помилки сумарно складають менше двох балів;

- “**задовільно**” – переклад здійснено у сповільненому темпі говоріння, наявність «хезитативних» пауз, повторів, допущені помилки сумарно складають менше трьох балів;
- “**незадовільно**” – темп перекладу повільний, багато пауз, допущені помилки сумарно складають більше трьох балів

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування групи у Teams, перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Особливості усного перекладу» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2791>).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою

дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Особливості усного перекладу».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови). Теорія і практика усного двостороннього перекладу для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання: Навчальний посібник. Видання друге виправлене та доповнене / С.Є. Максимов. – К.: Ленвіт, 2007. – 416 с.
2. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови): Курс лекцій та матеріали до семінарських занять / С.Є. Максимов. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2002. – 122 с.
3. Мірам Г.Е. Тренінг-курс двостороннього послідовного перекладу (англо-українська мовна пара) / Г.Е. Мірам, В.В. Дайнеко, С.В. Іванова. – К.: Ніка-Центр, 2013. – 227 с.
4. Саприкін С.С., Чужакін А.П. Світ усного перекладу: навчальний посібник / С.С. Саприкін, А.П. Чужакін. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 224 с.
5. Фомин С.К. Последовательный перевод (английский язык): учебное пособие / С. К. Фомин. – М., 2006. – 352с.
6. Jones R. Conference Interpreting Explained / R. Jones. – T.J.International Ltd., Cornwall, UK, 2002. – 143 p.

Допоміжні

1. Алексеева И.С. Профессиональное обучение переводчика. Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей / И.С. Алексеева. – СПб.: Институт иностранных языков, 2000. – 288 с.
2. Миньяр-Белоручев Р.К. Записи в последовательном переводе / Р.К. Миньяр-Белоручев. – М.: ООО «Издательский дом «Проспект-АП»», 2005. – 157 с.
3. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису / Навч. Посібник. За ред.. Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. – 152 с.

4. Чередниченко О. І. Про мову й переклад / О. І. Чередниченко. – К., 2007. – 248с.
5. Чужакин А.П., Палажченко П.Р. Мир перевода 2000. Introduction to interpreting / А.П. Чужакин, П.Р. Палажченко. – М.: Валент, 2000. – 184 с.

Інформаційні ресурси

[Alpha Dictionary Language Directory](#)

[Interpreter Education Online](#): a variety of online courses

[InTrans Book Service](#): monolingual, bilingual, multilingual dictionaries, language and translation study materials and related publications

The [European Language Industry Association](#)

The [Globalization and Localization Association](#)

<https://blog.ablio.com/online-resources-for-professional-interpreters/>